

Free Lithuania
2618 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Tel. (312) 476-3371 or 839-5531
Second Class Postage Paid
At Chicago, Illinois
Atskiro nr. kaina 50 ct.
Single Copy 50 cents

Laisvoji Lietuva

KAS GYVENA SAVO TAUTAI -
GYVENA VISAI ŽMONIJAI!
Prof. A. Voldemaras

EINA XLII METUS

1988 RUGPJŪTIS-AUGUST 18

Nr. 16 (1538)

LIETUVOS ATGIMIMO SĄJŪDŽIO SENIŪNŲ TARYBOS SUVAŽIAVIMAS ŠAUKIAMAS 1988 M. SPALIO MĖN. 1-2 D.D. ĮVYKS CLEVELADE, OHIO CLEVELANDO LIETUVIŲ NAMUOSE 877 E 185 th STREET

XX-TOJO AMŽIAUS GĖDA

DR. JONAS KUNCA, Australia

Ateities žmonijos istorija minės mūsų šimtmetį kaip dviejų pasaulinių karų, mokslinės revoliucijos ir kartu masinio žmonių apakimo amžių. Aišku, kad šitam amžių gimęs ir greit žuvęs nacionalsocializmas ir net pats Hitleris bus minimi tik gal kitą šviešioj, kiek objektyviau, nes ir jis ne visur klydo. Komunizmo ir dar kai kurių blogybių pavojų jis pramatė geriau už šio amžiaus kitus vadus ir politikus. Betgi geros dalies žmonių apakimas, trukęs 70 metų, liks mažiau siai suprantamas tiems, kurie analizuos mūsų amžiaus istoriją.

Galima apgauti vieną kitą žmogų, galima suvedžioti visą tautą, kol ji pati pastebi apgavystę. Bet kad gal daugiau kaip pusė žmonių tikėtų veik šimtą metų į neegzistuojantį komunizmo rojų, tai galėjo būti tik dėl buvimo šioj planetoj milijardų "naudingų idiotų", kaip yra pavadinęs Leninas tuos, kurie tiki į marksistų propagandą. Leninas čia ir pats apsigavo. Visgi savo klaidą pastebėjo vos po poros metų ir greit pradėjo grįžti prie nuosavybės gražinimo. Kur jis turėjo tiesą, tai šio amžiaus žmonių pažinime, ypač

kapitalistų jį priglaudusių gerą jo gyvenimo dalį. Pasirėmęs savo patirtimi, jis padarė logišką išvadą, kad dauguma masės žmonių yra lengvatikiai ir nesunkiai apgaunami ir kad jų naivumą galima panaudoti marksizmo skleidimo labui. Dėl to juos vadino ne idiotais, bet dar ir naudingais.

Žmogaus psichologijos pažinimą Leninas parodė gana teisingai tvirtindamas, kad melas po nenuilstamo jokartojimo yra galų gale masių priimamas už tiesą. Tuo dėsniu rėmėsi ir dar remiasi Maskvos propaganda. Vieną kartą pradėjo meluoti, sovietai kartoją tą melą nežiūrint, kad visiem iš pradžių yra aišku, kad tai neteisybė. Po kurio laiko atsiranda, kurie juo pradeda tikėti. Kiti, jei netiki, tai pradeda abejoti.

Maskvos diktatoriai, išžudę visus, kurie jiems atrodė turį daugiau sugėbimo patys galvoti ir uždarę darbininkų rojų geležine uždanga, kad jo nepamatyti užsieniečių akys ir nepasiskelbtų pasauliui apie to rojaus tikrovę, manė galėsį toliau mulkinti Vakarų lengvatikius, sukiršyti juos prieš savo valdžią ir santvaršką ir, infiltravę

L. Š. S. T. Kanados Vytauto Didžiojo Rinktinės pastangomis pastatytas paminklas "Žuvusiems už Lietuvos Laisvę", Mississauga, Ontario. Paminklo šventinimo proga, iš kairės stovi: A. Jonikas, paminklo statybos komiteto pirm. ir Šaulių Rinktinės pirm. J. Šiaučius ir A. Mylė.

svetimas, Maskvos propagandos paveiktų revoliucijas, paimiti į savo rankas vieną kraštą po kito. Viskas ėjo pagal Maskvos planą ir žmonių masių psichologiją. Ne vien pusė Europos atsidūrė Maskvos rankose, bet ir gera dalis Afrikos žemyno, Kuba, Nikaragva. Svarbus Adeno uostas ir amerikiečių pastatyta karinė bazė Vietnamo buvo sovietų lengvai perimtos. Atrodė, kad savo melu ir žmonių apakimu apsiginklavo Sovietų Sąjunga netrukus paims visą pasaulį į savo rankas. Toks apdairus filosofas kaip žurnalistas ir istorikas Jean-François Revel, "how Democracies Perich" knygos autorius, irgi buvo praradęs pasitikėjimą Vakarų išsigelbėjimą. O kiek buvo taikos apaštalių reikalaujančių, kad kapitalistai savanoriškai pasiduotų, nes geriau būti raudonu, negu likti lavonu, sakydavo.

Jei Maskva nespėjo palaidoti apakusių Vakarų, tai ne dėl demokratijų vadų (gal išskyrus Reaganą) nei politikų pastangų, bet dėl pačios utopinės marksistų sistemos ankstyvo bankroto. Dabar, vietoj kasti duobę Vakarams, sovietinė Nomenklatura tuščiai mėgina gelbėti savo kailį.

Šita XX-tojo amžiaus žmonijos gėda turėtų būti pamoka visiems, kad neprileistų prie valdžios vairo nesubrendusių pretendentų ir valstybės vairo, kad neleistų perimti spaudą tarptautiniams agentams kokios spalvos žvaigždę jie benešiotų ir kad mokyklos ir universitetai paruoštų piliečius ne vien žinančius savo specialybę, bet ir išmokintus vartoti savo tobuliausią kompiuterį-smegenis. Tik tada panašios žmonijos gėdos negalėtų pasikartot.

Vytautas Jokūbaitis VLIK-o valdybos vicepirmininkas, padeda VLIK-o vainiką prie Žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklo pastatyto Kanadoje, paminklo šventinimo proga.

Sta. Dapkaus muotr.

KAM JIE PASITARNAUJA ?

Ilgiau pagyvenę šiame demokratiname krašte, jau turėjome pakankamai progų patirti kiek prieš rinkimus į įvairius miestų valstijų ir visokrašto administracijos postus kandidatuoja pareigūnai išieškoja energijos ir išleidžia pinigų, kad būtų išrinkti į norimą vietą. Ir ko jie prieš rinkimus neprizada, norėdami patraukti balsuotojų į savo pusę. Visi jie žada rūpintis šio krašto ekonomine, socialine gerove, kultūrine pažanga, lygybe, brolybe ir t.t. Žinoma, visi tie pažadai po rinkimų, kaip lengvai pažadami, taip lengvai ir pamirštami.

Kartais gi, dėl asmeninių išskaičių ar pasidavus įtakingų asmenų ar etninių grupių spaudimui, tie išrinktieji jau nebežiūri savo krašto interesų, o pasitarnauja svetimam.

Tam labai ryškus pavyzdys gali būti neseniai pasaulio spaudoje paskelbta žinia, kad Anglija sudarė su Saudi Arabija ginklų pardavimo sutartį net 29 milijonų dolerių sumai. Buvo, žinoma, ta žinia ir šio krašto žinių tarnybos paskelbta, bet ji nebuvo taip plačiai garsinama ir komentuojama, kaip paprastai tokiais atvejais yra daroma. Mat tie, kurių dėka ši auksinė proga pasitarnauti savo krašto ekonomijai, nedarbui krašte mažinti ir užsienio prekybos deficitui balansuoti suprato ir pajuto, kad čia padaryta didelė klaida norint pasitarnauti Izra-

elio interesams ir kad tas gali labai neigiamai atsiliiepti ypač šiais rinkiminiais metais, kurie Kongrese balsavo prieš ginklų pardavimą Saudi Arabijai. Žinoma, sąmoningi balsuotojai neturėtų pamiršti ir savo balso neduoti ateityje už tuos, kurie žada "rūpintis" savo krašto interesais, o vienos mažos etninės grupės "lobystų" į paveikti, dėl savo menko patriotiškumo, silpnos valios ir charakterio, balsuoja prieš savo tautos ir krašto interesus. Ir tai jau nepiramas kastas kai Kongrese dauguma, net Amerikai palankiausiems arabų kraštams, kaip Saudi Arabija, Jordanas ir Kuwaitui neparduoda prašomų ginklų. Atseit ir tie kraštai sudaro pavojų Izraeliui.

Deja, šitų Izraelio gynėjų - pataikūnų logika neišlaiko jokios kritikos. Panašiai pareiškė ir oficialus Saudi Arabijos pareigūnas, po ginklų pirkimo pasirašymo su Anglija.

Ir iš tikrųjų, koks tikslas atsakyti ginklų pardavimo sutarties už tokia milžinišką ir iki šiol negirdėtą sumą. Kai turtingiausias arabų pasaulyje kraštas Saudi Arabija jų gali nusipirkti ir nusipirkti kitur? Tą patį daro ir kiti arabų kraštai, kuriems Amerika, kad "neužrūstintų" Izraelio jų neparduoda. Jie perkasi, kaip matome Anglijoje, Prancūzijoje, Kinijoje ir net Sov. Sąjungoje. Mat tuose k-

raštuose dar nera Izraelio "lobystų" ir todėl jie vadovaujasi sveika nuovoka.

Anglijos min. pirm M. Thatcher pati asmeniškai dalyvavo tos sutarties sudaryme ir ji nusipelnė visos tautos pagarbą ir padėką. Net ir parlamento opozicijos vadai ją pasveikino ir padėkojo už jos atsielėjimą laimėjimus. Štai kur tautos rinkti atstovai rūpinasi savo krašto ir tautos interesais.

Kartais nedaug sveikos logikos galima įžiūrėti ir Amerikos užsienio politikoje, kai ji liečia Izraelio interesus.

Štai, valst. sekretorius G. Shultz, kai sužinojo, jog Saudi Arabija jau nusipirko iš Kinijos tam tikrą skaičių vidutinio nuotolio raketų, tai jis pats nuskubėjo į S. Arabiją ir bandė įtikinti jos vyriausybę, kad ji ateityje tokių raketų nepirktų, nes tas labai nepatinka Izraeliui, kurie čia įžiūri sau pavojų. Kai čia nieko nepešė, tai Shultz nuryko į Kiniją ir ten bandė sustabdyti tų raketų pardavimą S. Arabijai. Tačiau ir čia karčiai nusivylė, nes Kinijos vyriausybė irgi atsisakė šį Shultz prašymą patenkinti, nes jie žino kokią politiką Amerika veda Vid. Rytuose.

Juk visi mato, kad Amerika vienašališkai remia Izraelį, ji iki dantų apginklavo moderniaisiais ginklais, kurie šaudo palestiniečių jau-

VĖLIAUSIOS ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Per Pabaltiečių Tarybos biurą Strasbourg gautos sekančios informacijos iš Lietuvos. Telefonu informuoja Povilas Pečeliūnas:

Persitvarkymo Sąjūdis Lietuvoje gavo oficialų leidimą leisti "Sąjūdžio žinias" kartą į savaitę, 10,000 tiražu. Vietoj iki šiol naudotų fotografinių padauginimų, bus renkamas linotipai.

"Roko Muzikos Maršas" speciali programa Lietuvoje, skirta "oro taršos" dėmesiai, baigėsi rugpjūčio 7 d. Vilniuje. Koncertas vyko nuo 8 v.v. iki 10:30 v.v. Vilniaus Kalnų parke. Dalyvavo apie 10,000 žmonių, ypač daug jaunimo. Šis "Maršas" buvo organizuotas ir pravestas grupės vadov-

nuolius, mėtančius į automatais ginkluotus Izraelio karius plytgalius, mat esą jie sudaro tų karių "gyvybei pavojų". Tuo tarpu ir Amerikai palankiausiems arabų kraštams ne tik patikinti ginklų neparduoda, bet daro nerimtus ir todėl nesekmingus žygius, kad ir kiti kraštai arabams ginklų neparduotų.

Tokia vienašališka Amerikos politika Vid. Rytuose jai garbės nedaro jos prestižą tarptautinėje arenoje žlugdo; prie taikos įgyvendinimo toje srityje neprisideda.

J. K-ys

vo, Kaušpėdo. Grupė dviračiais aplankė ir koncertavo Lietuvos vietovėse kur užteršimas yra ypač akivaizdus. Kaušpėdas yra aktyvus Sąjūdžio narys.

Rugpjūčio 8 d. Lietuvos aktyvistai, Nijolė Sadūnaitė ir Povilas Pečeliūnas telefonu informavo Pabaltiečių biurą Strasbourg, kad kun. Alfonsas Svarinskas rugpjūčio 22 d. išvyksta į pietų Vokietiją sveikatai gydyti. Jis apsistos netoli vyskupo Antano Deksnio rezidencijos.

Persitvarkymo Sąjūdžio leidžiamame "Sąjūdžio žinių" 17-tame numeryje buvo paskelbti visi Hitlerio-Stalino Pakto slaptieji dokumentai. Visas numeris skirtas Hitlerio-Stalino Pakto ir jo poveikiui Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje.

Nijolė Sadūnaitė telefonu perdavė kunigo Sigito Tamkevičiaus naują adresą nutrėmimui. Prašo, kad visi kas gali, rašytų jam; Kun. Sigitas Tamkevičius 636310 Tomskaia obl., Krivocheino raj. p-o Volodino, der. Starosainakova Pionierskaja 3. USSR

(ELTA)

ŽYMI JAV ADVOKATĖ KRITIKUOJA OSI

VILIUS BRAŽĖNAS

Prieš porą metų THE WALL STREET JOURNAL ir LEE CONSTITUTION kuo didesnį skaičių šio 596 puslapioje (amerikiečių spaudoje skyrė daug dėmesio skandalui American Bar Association (ABA) formaliam susitarimui su "Sovietų Advokatų Sąjunga", kuris sudarė įspūdį, jog JAV ir SSSR teisinė sistema bei tų kraštų teisėjai ir advokatai yra tame pat lygyje. Prieš šį susitarimą stiprią akciją vedė Phoenix, Ariz., advokatė (ponia) Patience T. Huntwork. Pagaliau suliberalėjusi ABA vadovybė neseniai jos pastangomis buvo priversta šį idiotišką ir laisvam pasauliui žalingą susitarimą atšaukti. Apie šią ABA bylą lietuvių spaudoje pačioje pradžioje informavo LAISVOJI LIETUVA. DRAUGAS tai padarė neseniai pasirodžiusiame Juozo Prunskio pasirašytame vedamajame.

Lietuviai ir kitos antikomunistinės etninės grupės gali džiaugtis tuo, kad ši antikomunistė – dešinioji JAV advokatė išėjo viešai pasisakyti prieš OSI-KGB "teismus". Reikia tikėtis, jog ne vien mūsų vadovai, bet ir kiekvienas prie kovos kuomi nors prisidėti noris lietuvis dės visas pastangas pasinaudoti šiuo P. Huntwork profesoriaus išgalstų ginklu už tiesą. Turimi mintyje jos dviejų skilčių straipsnį, tilpusį š. m. liepos 9 d. HUMAN EVENTS savaitraštyje, "Nacių Medžioklė Turi Pasiiekti Naują Teisėtumo Lygį". Ši mums taip opų klausima ji svarsto grynai iš Konstitucijos, teisės ir dalinai iš žmoniškumo taško.

Prieš suglaustai pristatydamas aną straipsnio mintis, noriu pačioje pradžioje nurodyti, kaip šis jos straipsnis galėtų ir privaldyti būti panaudotas LAISVOSIOS LIETUVOS skaitytojų, jų draugų ir jų įtaigotų mūsų organizacijų veikėjui.

1. Nors dauguma viešųjų bibliotekų vengia užsisakyti konservatyvią-antikomunistinę spaudą, kai kurios savo žurnalų lentynose vis tik turi HUMAN EVENTS savaitraštį. Tie mūsų šie, kurie tikrai darbu ir veikla, o ne vien tik liežuviu, siekia pristabdyti OSI-KGB savivaliavimą Amerikoje, turėtų susirasti July 9, 1988 HUMAN EVE-

NTS laidą bibliotekoje ir pasidaryti ET JOURNAL ir LEE CONSTITUTION kuo didesnį skaičių šio 596 puslapioje (amerikiečių spaudoje skyrė daug dėmesio skandalui American Bar Association (ABA) formaliam susitarimui su "Sovietų Advokatų Sąjunga", kuris sudarė įspūdį, jog JAV ir SSSR teisinė sistema bei tų kraštų teisėjai ir advokatai yra tame pat lygyje. Prieš šį susitarimą stiprią akciją vedė Phoenix, Ariz., advokatė (ponia) Patience T. Huntwork. Pagaliau suliberalėjusi ABA vadovybė neseniai jos pastangomis buvo priversta šį idiotišką ir laisvam pasauliui žalingą susitarimą atšaukti. Apie šią ABA bylą lietuvių spaudoje pačioje pradžioje informavo LAISVOJI LIETUVA. DRAUGAS tai padarė neseniai pasirodžiusiame Juozo Prunskio pasirašytame vedamajame.

2. L. L. skaitytojai, jei jie tikrai priitaria šio laikraščio kovingai linijai, gali įtaigoti lietuviškas mažesniausias ir didžiausias organizacijas panaudoti advokatės P. Huntwork straipsnį savu keliu, naudojant organizacijos autoritetą.

3. Tie skaitytojai, kuriems HUMAN EVENTS savaitraštis nėra prieinama vietinėse bibliotekose galėtų kreiptis pageidavimu jo kopijos į mane Nors mudu su žmona esame gerokai apsikrovę panašiais darbais, mielai pasitarnautume šiuo taip svarbiu reikalu, jei kas atsiųstų sau adresuotą su pašto ženklu (ilgą) voką, įdedant pašto ženklą kopijavimo išlaidoms dengti. Iš tokios nuospaudos kiekvienas gali pasigiminti reikiamą skaičių nuospaudų vietoje. (Mano adresas: P.O. Box 2565, Bonita Springs, FL 33959. Tel. (813) 992-6798).

Minimas straipsnis mums ypač svarbus, kadangi parašytas tarptautinėje arenoje iškilusios JAV advokatės. Jau pirmu paragrafu ji įrodo pilnai suprantanti OSI veiklos skandalinumą.

"Įsivaizduok kurį rytą atsibundant ir sužinant, jog tavo vyriausybė yra tave apkaltinusi genocidu įvykdytu prieš keturis dešimtmečius. Vienok tu esi visiškai nekaltas".

"Ar toks siaubas yra įmanomas? Deja, taip. Vienuolika Nacių Holokosto iškiliųjų liūdijo po priesaiką, jog jie 'atsiminė' Čikagos apylinkės lenkai-amerikiečiai Frank Walus kaip buvusį išgarsėjusį Kielce Skerdiką iš Antrojo Pasaulinio Karo laikų. Ketu-

riasdešimt keturi galimi liūdininkai Izraelyje atpažino Walus kaip išgarsėjusį Nacių peržiūrėję 8 įvairias nuotraikas. Po civilinio teismo Distrikto Teismo teisėjas Julius Hoffman atėmė Walus pilietybę kaip Nacių karo nusikaltėliui. Tik vėliau buvo nustatyta, jog Walus buvo nekaltas. Vyriausybė paveltai prisipažino klaidingai apkaltinusi Walus..."

"... Ar daug kas pasaulyje žino tai, kad Teisingumo Departamentas nuslėpė nuo Demjanjuk gynėjų įrodymus, jog daug Treblinkos išlikėlių, kuriems buvo parodytos Demjanjuk nuotraukos, NESUGEBĖJO ("FAILED") atpažinti Demjanjuk kaip Ivaną?"

Teisiškai pakomentavus apie Demjanjuk bylą, ji pristato eilę įrodymų, kodėl OSI vedamos bylos, kurios yra priešastimi deportacijai ir galimai egzekucijai Sovietų Sąjungoje,

be tikro apsigynimo galimybės Amerikoje, "kadangi procedūra yra techniškai civilinė." Daugelis šių faktų buvo iškelta lietuvių advokatų ir mūsų siškių American for Due Process veikėjų. Tačiau, kai tai JAV spaudoje yra pristatoma žymios US advokatės, ir dar įtakingame konservatyvių žurnale, argumentai turi daug didesnį svorį ir, be abejoj, susilaukia daug platesnio dėmesio Amerikos teisinėje bei politinėje aplinkoje.

"Nė vienas neturėtų būti nužudytas kaip kriminalistas, ypač kaip Nacis karo nusikaltėlis, be kriminalinio teismo," pabrėžia P. Huntwork.

Kadangi tas advokatės straipsnis yra per ilgus pilnai verstis į lietuvių kalbą, apsiribosiu tik minėtomis ištraukomis ir pabrėžimu savo įsitikinimo, jog jo nepanaudojimas Amerikos viešajai opinijai prieš OSI-KGB savalią, galima būtų paskaityti didžiuliu tautiniu apsideidimu, jei net ne nusi-kaltimu. Tai liestų ypač tuos, kurie daug tai burnoja, tačiau nuolat pabrėžia, jog "nieko negalima padaryti". Štai, yra kai kas ka galima padaryti. Jeigu, žinoma, tikrai norima ką nors daryti. Tad laukiau atsiliepiamų LAISVOJOJE LIETUVOJE, ar asmeniškai paštu ir ši mano konkretų pasiūlymą kai ką PADARYTI.

VENGRIJA AVANGARDE

Amerikos laikraščiai ir televizijos skyrė labai menką dėmesį Vengrijos premjero ir komunistų partijos vado Karoly Grosz vizitui Amerikoje ir Kanadoje. Jis aplankė Illinois, New Yorko ir Kalifornijos valstijas, buvo priimtas prezidento Reagano, pasimėtas su sekretorium Shultz ir su demokratų partijos kandidatu ir prezidento vietą Dukakiu. Nuo 1978 metų joks Varšuvos pakto valstybių vadas neturėjo Washingtono oficialaus vizito. Tuomet prezidentas Carteris priėmė Rumunijos diktatorių Ceausescu. Joks Vengrijos komunistų vadas nėra lankęs Amerikos per 40 metų.

Nuo pat savo iškilimo pradžios K. Grosz akcentuoja vengriškos "perestroikos" būtinumą ekonominiuose ir politiniuose reikaluose. Jis yra panašaus amžiaus, kaip sovietų Gorbachiovas, (57 metų). Dabartiniame vengrų komunistų politbiure yra daugiau reformų šalininkų, daugiau ekonomistų, kurie ieško artimesnių biznio kontaktų su Vakarais ir siekia Vengrijoje laisvesnės rinkos, mažiau vyriausybės kontrolių ir varžymų privačiai iniciatyvai. Politbiuras ir komunistų partijos centro komitetas liepė 14 d. priimti kelis persitvarkymo planus, nors debatuose aiškiai buvo pripažinta, kad tos reformos gali atnešti kraštui nedarą, kitus socialinius sunkumus ir laikinas problemas. Posėdžiui buvo kalbėta ir apie nepriklausomų profesinių sąjungų toleravimą, jei tos sąjungos laikysis įstatymų ir neišeis prieš "vadovaujantį komunistų partijos vaidmenį".

Vengrijos K. Grosz vizitas siekė įtikinti Vakarus skolinti Vengrijai pinigų; įtikinti biznierių investuoti lėšas į Vengrijos pramonę ir prekybą. Nežinia, ar Grosz kelionės davė ko-kių vaisių, tačiau stebėtojai pripažįsta, kad vengrų planams šilatai pritaria dabartinė Sovietų Sąjungos vadovybė, kuri pati planuoja sekti vengrų pavyzdžiu, nors Vengrijos ekonomijai planai yra daug panašesni į britų prem-

Dalis lietuvių dalyvavusių Pavergtųjų Tautų iškiliųjų užbaigimo pobūvyje surengtame gubernatoriaus Jim Thompson.

J. Tamulaičio nuotr.

AR PASIBAIGS KARAS ?

Jungtinių Tautų Saugumo taryba pradėjo žygius užbaigti kruviną Irako - Irano karą, kuris tęsėsi aštuonerius metus ir jokių laimėjimų neatnešė nė vienai pusei. Iranas pamatė, kad Vakarų valstybės, ypač Amerika, neieis iraniečiams sutriuškinti Irako, kurį lėšomis remia kitos arabų valstybės. Iranas suprato, kad pilno laimėjimo jis negali tikėtis. Todėl Irano valdžia po ištisų metų dėsimo pagaliau priėmė JT rezoliuciją Nr. 598. Ta rezoliucija įsako kariaujančioms šalims sustabdyti karo veiksmus, paskelbti karo paliaubas.

Ajatola Khomeinis su skausmu širdyje, kaip jis pasakė, sutiko priimti tą paliaubų rezoliuciją, nors tas priėmimas jam atrodė "blogiau kaip išgeriti nuodus". Tai buvo liepos 20 d., tačiau po to karo veiksmai dar nesustojė ir taika neprasidėjo. Niekas nežino kada taika ateis. Greičiausia Iranas taikos dar ilgai nematys, nes pats ajatola pabrėžė savo kalboje, kad "mūsų šiai prieš sionizmą, kapitalizmą ir komunizmą bus tęsiama".

Vakarų komentatoriai visi sutinka, kad tai buvo "kvailas karas". Karų

istorikai rašo, kad iš šio konflikto strategai neturi ko išmokyti, nes abi pusės darė daug klaidų, abi pusės nemetė į frontą visų jėgų ir neskyrė karui visų lėšų. Iranas prarado daugiau jaunų vyrų, Irakas daugiau rėmėsi savo aviacija ir kita karo technika. Karas parodė, kad kariuomenė yra svarbiau už teritoriją, kurios Irakas karo pradžioje buvo daug laimėjęs. Piguš, paprasti ginklai kartais daugiau neša naudos, negu modernūs, brangūs karo lėktuvai. Iranas su savo pigomis vandens minomis ar Irakas su savo nuodingomis dujomis daug laimėjo. Iranas beveik sustabdė Kuaito ir Saudi Arabijos naftos judėjimą. Irakas su cheminiais ginklais sustabdė dvi Irano ofenzyvas.

Po aštuonerių metų mūsų Europos specialistai nutarė, kad šiame konflikte "Irakas negali laimėti, o Iranas negali pralaimėti", nors abi pusės turėjo didelių nuostolių. Apie milijoną jaunų vyrų žuvo, namo grįžo daug invalidų; valdžioms liko rūpestis - daugybė našlių ir našlaičių. Karas buvo visiškai nereikalingas ir niekas jo ne pasigės.

The Birch Log

NERAMU MEKSIKOJE

John F. McManus

Belmont, Mass. - Meksikos institucinė revoliucijos partija (PRI) 1999 m. griežtomis priemonėmis prislėgė tautos politinį vystymąsi. Beveik 60 metų laikotarpyje prispauda buvo taip stipri, kad PRI niekuomet nepralaimėjo prezidentų, senatorių ir gubernatorių rinkimus. Tačiau liepos 6 dienos rinkimai rodo visai aiškiai, kad PRI kontrolė pradėjo silpnėti. Marksistinė Tinklara

Lotynų Amerikos žinovas Warren L. McFerran susumavo Meksikos 20-jo amžiaus politinę istoriją keliuose trumpuose sakiniuose. Ką jis pasakys privers daugelį amerikiečių, kurie tikėjo, kad mūsų pietų kaimynas kaip ir mes biauursi marsizmu, nusistebėti.

"PRI pasiekimas galybės buvo tiesioginė pasėka ilgos ir kraujuotos marksistinės revoliucijos Meksikoje, kuri prasidėjo 1910 m. Nuo to laiko Meksikos gyventojai buvo aukos daugelio socializmo inspiruotų nusižengimų. Nelaiminga Meksika prievarta gavo marksistinę konstituciją, pervyravo masinius privatinės nuosavybės nusavinimus, buvo įsteigta daugelis socializminių ūkių, perkentė plačius apimties nacionalizaciją. Dėl PRI blogo valdymo Meksikos pinigai (peso) šiandien yra beveik bevertis, yra milžiniškos krašto skolos (debt over its head), jau ir taip žemas pragyvenimo lygis nuolat krinta."

Šešeri metai be ekonominės pažangos, kai kasmet gyventojų prieauglis yra 2,5 procentų per metus, sumažėjęs Meksikos peso pirkimo galios 40 procentų iššaukė stiprią opoziciją PRI valdymui. Šiais metais PRI parinktas kandidatas, Harvard'o išmokytas ekonomistas Carlos Salinas de Gortari, sugebėjo gauti tikrai 50,4 procentų visų balsuotojų - kaip pranešė PRI kontrolėje esanti federalinė rinkimų komisija. Ir pirmą kartą po šešiasdešimties metų Meksikos senatą pateks nemažiau aštuoni nariai neprik-

lausą PRI.

Skundžiamasi Dėl Apgaulės

Išspausdinti daviniai duoda Cuauhtemoc Cardenas priklausančiam kraštutinės kairės National Democratic Front 31,1 procentų balsuotojų ir Manuel Clouthier priklausančiam konservatorių National Action Party (PAN) 17,1 procentų. Abudu opozicijos vadai pareiškė apie masinę balsų skaičiavimo apgaulę. Clouthier palaukęs penkias dienas pasakė: "Mano draugai kas liečia rezultatus, tai Meksika turėjo dvejetą rinkimų per penkias dienas. Rinkimai liepos 6 d. kuriuos PRI lemiančiai pralaimėjo... ir rinkimai kurių buvo duoti rezultatai". Cardenas pasakė, kad "prie bet kokių aplinkybių" jis nepripažins Salinas laimėjimo, tvirtindamas, kad išspausdinti skaičiai "yra tikrai apgaulės produktas." Gincytini skaičiai apima tuos iš vieno distrikto valstijoje Nuevo Leon Teksas kaimynystėje, kur PRI laimėjo 115,091 balsų, tikrai 2,495 balsai Cardenas koalicijai ir 1,053 gavo PAN Socializmas Yra Problema

Liepos 16 d. daugiau kaip 200,000 asmenų žygiavo prie National Palace Meksikos mieste protestuodami dėl balsų skaičiavimo apgaulės. Beveik visi šitie piliečiai buvo Cardenas rėmėjai kurie arba negalėjo arba nenorėjo pripažinti, kad jų herojus, kuris 1987 m. apleido PRI, norėtų net dar daugiau socializmo, kuris jau ir taip sužalojo tautą. Tai buvo Cardenas tėvas, kuris pagelbėjo įkurti PRI, buvo valstybės prezidentu nuo 1934 iki 1940 suvalstybino industrijas ir ūkius (farmas) ir pradėjo procesą įdėti balsus PRI į dėžes.

Kaip toli ši opozicija prieš PRI pažengs parodyti ateitis. Yra tikras dalykas, kad išrinktam prezidentui neturint pasitikėjimo, esant milžiniškam išskolinimui ir nesant regimo būdo atsilyginti, Meksiką laukia dar žiauresni laikai.

© 1988 The John Birch Society Features

Lietuviams žinomas veikėjas K. Okas kalba, Gubernatoriaus Jim Thompson surengtame Pavergtųjų Tautų priėmime.

J. Tamulaičio nuotr.

Raudonoji meška, nuklojusi Afganistaną kapais, kiūtina namo

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PREZIDENTŲ PAGERBIMAS

Nepriklausomos Lietuvos buvusių prezidentų garbei, atminimui yra pasisąveikinta. Kalbėjo Ed. Vengianskas, Union Pier Lietuvių draugijos ir Nemuno šaulių rinktinės vardu, A. Juškevičienė - birutininkių vardu, A. Repšienė - R. Lietuvių Bendruomenės Tautos Fondo ir Balfo vardu. Kalbėtojai akcentavo buv. N. Lietuvos prezidentų didelį tautinį idealizmą. Pasakė, kad tik jų dėka Lietuva buvo prikelta iš pelenų ir įrikiuota į laisvą, nepriklausomą valstybių šeimą - politinį forumą. Jungtines tautas, su balsavimo teise, kaip teisėta narė. Prie paminklinių eglų prezidentų garbei gėlės padėjo: A. Repšienė, Ed. Vengianskas - prie prez. A. Smetonos eglės šaulių vardu; prie prez. A. Stulginskio - Z. Juškevičienė ir J. Gužaitis; birutininkių ir ramovėnų vardu prie K. Griniaus - šaulė O. Abarienė ir J. Mikulis; Klaipėda jūros šaulių kuopos pirmininkas - šaulių vardu. Giliu patriotiniu nusiteikimu su prie prezidentinių eglų. Kalbas pasakė organizacijų atstovai, įvadinę patriotinę kalbą pasakė A. Juškevičius, Chicago Ramovėnų pirmininkas. Jis pravedė ir pačias apeigas. Kalbą pasakė M. Abarius, LŠST pirmininkas. Tenka maloniai pastebėti, jog jis į šias iškilmes atvyko su žmona net iš pikniką atsigaijinti ir pabendrauti su Detroito, arti trijų šimtų mylių nuotolio, kas aiškiai liudija jo didelį tauti-

PAPILDOMŲ DETALIŲ TAUTOS MARTIRIOLOGIJAI

MARTYNAS BUSIŲS

Naujaisiais laikais atsirado nauja istorinio mokslo šaka - pasaulietiška martiriologija. Šalia bažnytinio kankinių atsirado ir rasinių, tautinių bei politinių kankinių. Martiras yra žmogus, kuris savanoriškai eina į mirtį, nesutikdamas atsakyti savo nusistatymu. Martiras taipgi yra žmogus, kuris paaukoja savo gyvybę ar bent laisvę dėl principo. Lietuvių tauta tapo martirų tauta, nes mylėjo savo tėvynę. To paseka, per eilę metų veiksniai ir pavieniai autoriai yra surinkę duomenis ir yra išspausdinę lietuvių kankinių sąrašus ir net sintetinę istoriją.

Pastaruoju metu Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos C. V. iniciatyva pasirodė viešumom paskiausias veikalas apie sovietų genocidą prieš lietuvius. A. Kerulis, kun. dr. J. Prunskis (šios srities žinovas) ir M. Valiūkenas kruopščiai suredagavo "Lietuviai, tautininkai - komunistų kankiniai" (Čikaga, 1988, 191 psl.), kurį veikalą galima įgyti DIRVOJE ar DRAUGE už 6 dol. Terminas lietuvių tautininkai yra plačiai prasme naudojamas. Veikalas suteikia smulkmenas apie tautininkų minties veikėjų areštus, tremimus ir pagaliau liūdną likimą. Kankinių tarpe yra žymesni vadinami radikalieji tautininkai ar "Geležinio Vilko" organizacijos veikėjai. Trumpai ir drūtai, apima ir voldemarininkus.

Pagal vieną knygoje pateiktą NKVD dokumentą "Smulkus Priešvalstybinio Elemento Lietuvoje Surūšiavimas" (kurio autoriai-kaltininkai ir data, deja, nesuminėta), Pirmajame Skyriuje yra išdėstyta "Lietuvių Tautinė Kontrrevoliucija", t. t., likviduoti lietuvių elementai, jų tarpe - "(g) Visas voldemarininkų Geležinio Vilko organizacijos aktyvus, nuolatinio "Žygio" ir "Tėvų žemės" bendradarbiai".

Žiauriai bolševikai mėgino susidoroti su "voldemarininkais". Iš dalies jiems pavyko nuskinti gajausią branduolį lietuvių nacionalistų.

L. L. skaitytojų žiniai seka liūdnas vardošaukis, nacionalistų vadų aukų komunistui, kurį užfiksuoja "Lietuviai tautininkai - komunistų kankiniai".

1. Klemensas Bunius, įėjęs į Vliką kaip Lietuvių Nacionalistų Partijos atstovas. Po 25 m. Sibiro katorgos 1975. XII. 1 įtartinomis aplinkybėmis vežimo nutrenktas.

2. Kūrėjas savanoris Jonas Karutis komunistų suimtas 1940 m. liepos mėn. Išleistas iš kalėjimo 1941 m. birželio 23 d. sukilimo metu. Kalėjime savo prarastos sveikatos neatgavęs, mirė 1943 m. balandžio 11 d. Kaune.

3. Generolas Petras Kubiliūnas 1946 m. rugpjūčio 22 d. komunistų buvo sušaudytas. Mirties vieta dar neišsifruota.

4. Majoras Juozas Matulevičius, radikalų tautininkų veikėjas, 1944 m. buvo komunistų nukautas ties Išlauža, Marijampolės apskrityje.

5. Kooperatininkas Kazimieras Matulevičius buvo radikalų tautininkų pirmasis centro valdybos pirmininkas. 1941 m. birželio 14 d. buvo išvežtas į Sibirą, kur mirė.

6. Algirdas Šlesoraitis, buvęs Geležinio Vilko štabo viršininkas, 1940 m. birželio mėn. bolševikų nusiųstas į koncentracijos stovyklą Sibire, Mirė 1974 m. liepos 15 d. Krasnojarsko krašte.

7. Brunonas Štencelis, Geležinio Vilko vadas (1929 m.), 1941 m. birželio 6 d. buvo išvežtas į Pečioros koncentracijos stovyklą, Komio A SSR. Kurį laiką dirbo Vorkutos anglų kasyklų raštinėje.

8. Juozas Tumas, majoras, radikalų tautininkų teoretikas, 1940 m. liepos 13 d. buvo nužudytas Kauno sukių darbų kalėjime.

9. Ignas Vilius-Velavičius, kapitonas, buvo Geležinio Vilko aktyvus narys. 1945 m. grįžo iš Vokietijos į Lietuvą vesti partizaninę kovą. Komunistų suimtas, žiauriai tardytas ir viešai pakartas.

10. Prof. Augustinas Voldemaras 1940 m. birželio 19 d. komunistų buvo

A. a. Povilas Laurinavičius su žmona Ravensburge, Vokietijoje ir jo meniški darbai.

A. A. POVILĄ LAURINAVIČIŲ PALAIDOJUS

Šių metų rugp. 1 dieną mirė diplomatas teisininkas Povilas Laurinavičius. Jis gimęs 1909 metais Savičiūnų km. Antalieptės valsč. Zarasų apskrityje. Mokėsi Zarasų gimnazijoje bet ją baigė Rokiškyje. Po to buvo įstojęs į Kauno kunigų seminariją ir ten kelis metus mokėsi. Pajutęs stoką pasauliui perėjo į Kauno V. D. universiteto teisių fakultetą ir 1937 m. baigė tapdamas diplomuotu teisininku. Velionis dar laisvoje Lietuvoje vedė tik ką Meno mokyklą baigusią Mariją Juknaitę sukurdamas darnią šeimą.

Velionio tėvai turėjo gerai pastatytą pramoninį stambų ūkį, plytinę lentpiuvę, vis tobulėjantį malūną, tai jaunystėje velioniu nebuvo vargo ir studijuodamas tarnybos neieškojo. Tėvis, kės aplinka buvo aplenkėjusi, tačiau jo šeima ir pats Povilas buvo užkietėję lietuviai ir jis toks pasiliko iki mirties. Velionis parašė pora knygų apie jaunų kaimo žmonių gyvenimą. Gal būtų menininkas žmonos Povilas "užsikrėtė" drožinėjimo menu ir su savo drožiniais dalyvavo meno parodose Čikagoje.

Laurinavičius buvo mėlonaus būda,

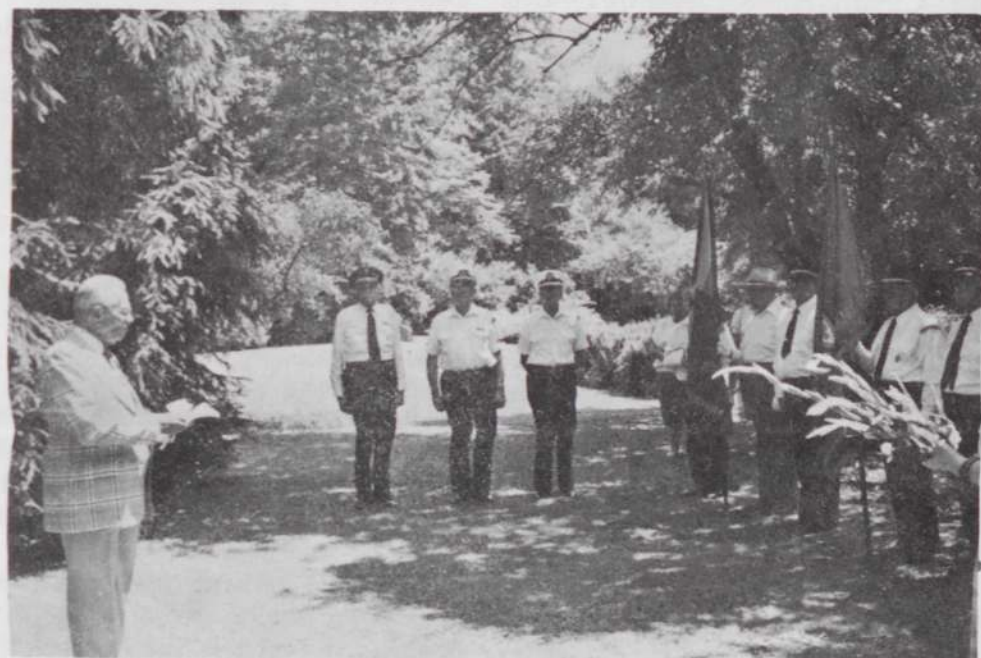
Aš su juo būdamas beveik kaimynas, daug laiko esu praleidęs jaunystėje kartu Lietuvoje. Dažnai susitikdavome per aplinkinių parapijų atlaides - vis tame pačiame jaunų žmonių būrelyje, kas ir dabar teikia man malonų prisiminimų. Mūsų draugystė tęsėsi Vokietijoje, o ypatingai čia Čikagoje.

Prieš porą metų Povilas turėjo smegenyse kraujo išsiliejimą, po to turėjo vargo su kalba ir pilnos sveikatos neatgavęs rugpjūčio pirmą dieną staiga mirė. Velionio žmona Marija stengėsi jį kuo iškilingiau palaikyti ir tas jai pavyko. Povilo karstas buvo papuoštas brangiomis raudonų rožių dideliais vazomis, karstas buvo "Lietuviško stiliaus" - qžuolinis. Pasirvotą velionį gausiai lankė draugai ir pažįstami. Rugpjūčio 3 dieną po Šv. Mišių bažnyčioje, kurias atnašavo kun. Kireilis ir dr. kun. Kirkila, buvo ilgos mašinų vilkstinės palydėtas ir palaidotas Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse. Po to dalyviai rinkosi į Šarkos restoraną gedulingiems pietums, čia visi prisiminė velionį, jo švelnų būdą, jo lietuviškumą ir jo atsidavimą menui. Ilgėkis Ramybėje.

JONAS PRUNSKIS

turime būti dėkingi. Deja, pilnas nacionalistų kankinių sąrašas būtų daugeriopai didesnis.

**Skaitykit ir platinkit
LAISVĄJĄ LIETUVĄ**

Iškilmės prie buvusių Nepriklausomos Lietuvos prezidentų paminklinių eglų, Tautų Draugystės parke, Indianoje.

Kairėje A. Juškevičius LKV Sąjungos "Ramovė" Čikagos skyriaus valdybos pirmininkas praveda apeigas prie eglų. Stovi Vytauto Didžiojo ir jūros šaulių Nemuno rinktinės šauliai.

J. Variakojienės nuotr.

"JŪS ESATE PIRMIEJI SU MUMIS"

Jei norite pirkti ar parduoti nuosavybes rezidencines ar komercines paskirties prašome kreiptis pas mus.

Mes aptarnaujame pietų-vakarų ir kitas apylinkes. Informacijos teikiama lietuvių ir lenkų kalbomis.

Malonėkite kreiptis šiais telefonais:

Ištaigos: (312) 481-2911
Rezidencijos: (312) 857-7187

First Republic Realty, Inc.

**RESIDENTIAL-FINANCING
COMMERCIAL-APPRAISALS** Valda Paskus

KOMPIUTERIŲ PAGALBA

NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
BUTŲ NUOMAVIMAS - INCOME TAX SERVICE

**J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS**

6529 So. Kedzie Ave-778-2233

LIETUVOS AIDAI

Radio programa
veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio,
8:30-9:00 v. vakaro. Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga

511 S. Norton Av. Willow Springs, IL 60480 (312) 839-2511

VINCE'S

Flower Shop - Gėlinyčia

DIDŽIAUSIAS GĖLIŲ PASIRINKIMAS:
VESTUVĖMS, LAIDOTUVĖMS IR ANIM
[VAIRIOM PROGOM]

778-7400 2612 W. 71-st. Street
Chicago, Ill. 60629

BALTIC MONUMENTS, INC.

Leonida Kazėnas

ATDARA KASDIEN NUO 10 - 5 VAL.
SEKMADIENIAIS PAGAL SUSITARIMĄ

2621 W. 71ST STREET
CHICAGO, IL 60629

Phone 312/476-2882

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOMES

MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71-st Street Chicago, IL 60629

Tel. GR 6-2345/46

1410 South 50-th Ave., Cicero Il. 60650

Tel. TO 3-2108/09

Aikštės automobiliams statyti

KULTŪRINIS PUSLAPIS

MARIJUS BLYNAS

SENASIS VILNIAUS ARSENALAS

Knygoje "Lietuvos Senovės Paminklai" (išl. 1982 m.) buvo įdėtas Vilniaus arsenalo rekonstrukcijos projekto vaizdas, kurį paruošė arch. L. Lasavickas 1960 metais.

Pagaliau, po 27 metų šis projektas su galimais pakitimais buvo įgyvendintas. Senovinis Vilniaus Žemutinės pilies pastatas vėl atgimė – 1987 metais. Jau 1975 m. buvo parengtas pirminis atstatymo – rekonstrukcijos projektas (arch. S. Lasavickas ir V. Landsbergis-Žemkalnis). Laikas tačiau, bėgo, nes atsirado visa eilė įvairių problemų. Taipgi labai mažai buvo žinoma apie arsenalo vidaus išvaizdą.

Laiko eigoje Vilniaus arsenalas (t. y. ginklų sandėlys) pirmą kartą paminėtas 16 amžiaus viduryje. Čia, 16-17 amž. laikyti Vilniaus pilies ginklai: patrankos, šautuvai ir t. t. Popiežiaus nuncijus vysk. B. Bongoviani rašė, kad Žygimantas Augustas pilyje turi 180 patrankų.

Arsenalą tuomet sudarė trys 2 aukštų korpusai išsidėstę Gedimino (pi-

lies) kalno apačioje prie Vilniaus (Vilnelės) ir Neries upių santakos. Šie pastatai sudarė "U" formos vaizdą su atskiru kiemu į pilies kalną. Didžiausias buvo rytinis pastatas – prie Vilnelės upės – dabar atstatytas. Jo ilgis apie 85 metrai (280.5 pėdų), plotis – 27.2 metro (89.76 pėdų).

Šiaurinis korpusas (esantis dabar prie gatvės), atkreiptas į Neries upę irgi buvo gana ilgas – 83 m. (272.9 pėdų) ir 10 m. (33 pėdų) pločio. Vakarinis buvo mažesnis – 57 metrų ilgu (101.1 pėdų) ir tuo būdu tie trys arsenalo pastatai supo keturkampį arsenalo kiemą. Šiaurinis korpusas, tarp kitko, buvo primūrytas prie buvusios Žemutinės pilies gynybinės sienos.

Laiko bėgyje – iki 18 amž. ši vieta vadinta vokišku vardu – "ceikhausu", o vėliau – arsenalu.

Taipgi keitėsi arsenalo pastatų išvaizda: 18 amž. (1780 m.) nugriautas rytinio arsenalo pastato atakas ir ant rasis aukštas. XX amž. pradžioje nugriautas šiaurinis arsenalo korpusas ir ten pastatytas naujas namas. Pana-

šus likimas ištiko ir rytinį pastatą – jis sudegė per kovas Vilniuje 1944 m.

Laimė išliko Smuglevičiaus akvarėlės, kuriose matyti arsenalas su atlikomis, kurias puošė dvigubų arkų nišos. Tas buvo panaudota rekonstrukcijai – atstatant senovinę rytinio arsenalo pastato ataką – t. y. sienelę dengiančią stogą. Taipgi statant rytinį pastatą panaudota rytinė gynybinės sienos dalis, kuri pasidarė išilginė pastato siena (– senovėje).

Rytinio arsenalo pastato pirmame ir antrame aukšte buvo didelės salės turinčios po 3 navas sudarytas 9 kolonų remenčių kryžminius skliautus. Rekonstruojant atrasti langų apvadų fragmentai, kas leido nustatyti tikrąją langų išvaizdą.

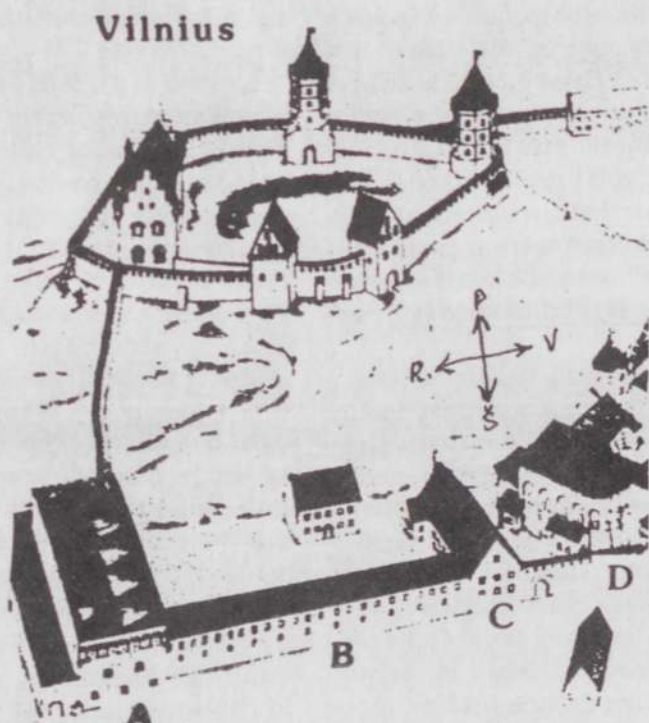
Taigi atrodo, kad pirmasis arsenalo aukštas atstatytas gana tikroje senovinėje išvaizdoje. Antrasis aukštas – paliktas kaip ir neužbaigtas. Nemačius, vien tik iš kitų aprašymų – neaišku (?).

Kiekvieno atveju – arsenalo rytinio (pagrindinio) pastato atstatymas yra didelis ir vertingas darbas Vilniaus praeities atgimimui. Kaip žinome, tais pačiais 1987 metais užbaigtas ir Vilniaus artilerijos bastiono rekonstravimas. Ten ir arsenale įrengti muziejai: bastione – ginklų arsenale – taikos mėsos dailės (indų, žalvarinių papuošalų, segių, apyrankių...)

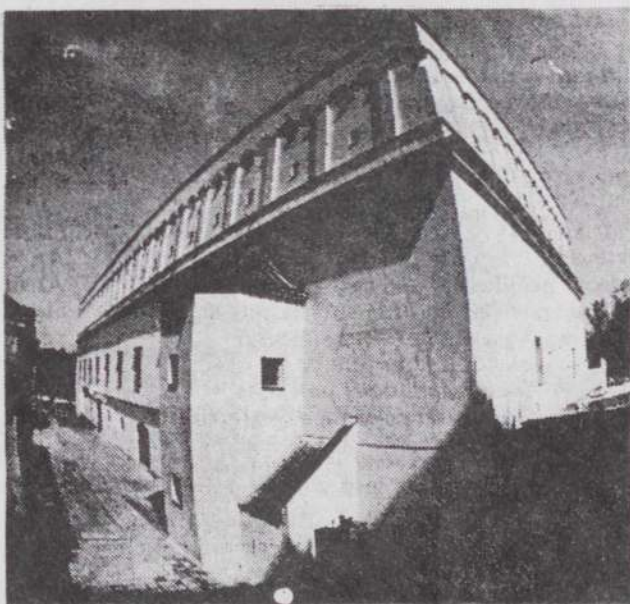
Taigi du Vilniaus senoviniai pastatai prikelti iš griuvėsių. Tai gera pradžia! Reikia tikėtis, kad pagaliau atgims ir Vilniaus Aukštutinioji (Gedimino – Vytauto) pilis bei Žemutinės pilies valdovų rūmai!

Taipgi, kada nors bus prikelti ir Vilniaus senovinės gynybinės sienos Subačiaus, Totorių ir Rūdninkų vartai kurių išvaizda ir vietos jau yra surastos ir žinomos.

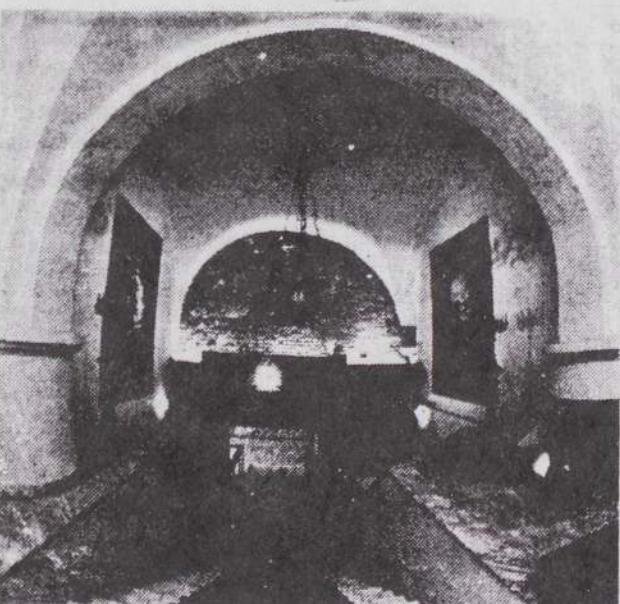
Lietuvos sostinė Vilnius tada atgautų bent dalį savo buvusio senovinio grožio.

A – atstatytas rytinis, pagrindinis arsenalo pastatas,
B – šiaurinis pastatas
C – vakarinis pastatas sudegęs 1944 m.
D – Šv. Onos – Barboros bažnyčia statydinta Žygimanto Augusto

Arsenalas iš pietvakarių

Arsenalas – laiptai į pirmą aukštą.

V. BELIAJUS IR JO "VILTIS"

Kaip žinome, tautinių šokių žino – vas Vytautas Beliajus prėjusi pavasarį paminėjo savo 80-į gimtadienį. Apie jį tuo kartu rašėme ne tik "Drauge", bet ir kituose laikraščiuose.

Ten buvome iškėlę faktą, kad šis žmogus yra vienas iš labiausiai nusipelnusių lietuvių tautinių šokių srityje išeivijoje. Pažymėta, kad nežinome savo senyvo amžiaus, jis ir dabar dar yra aktyvus, ypatingai daug dirba leisdamas ir redaguodamas "Vilties" žurnalą, kuris yra skiriamas tautosakai ir tautiniams šokiams.

Pats žurnalas, kuris yra spausdinamas angliškai ir išeina 6 kartus metuose, dažnai talpina nemažą medžiagą apie Lietuvą bei lietuvių, deja, yra nedaug lietuvių skaitomas ir remiamas.

Sugrįžęs iš Hamiltono, kur V. Beliajus buvo pagerbtas už savo veiklą tautinių šokių srityje per VIII Laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventę, jis mums lyg nusiskundė pažymėdamas, kad lietuvių turi tiek daug tautinių šokių grupių, bet net jų vadovų mažą dalį skaito "Viltis". Sunku pasakyti, kodėl taip yra. Aš spėju, kad daug jų vadovų net nežino, kad toks žurnalas eina. Kai kurie gal ir apie žurnalą girdėję, bet nežino, kur jį gauti.

Tokiems čia ateiname į pagalbą. Norint gauti šį žurnalą, reikia siųsti metinę prenumeratą (15 dol.) šiuo adresu: Viltis, P. O. Box 1226, Denver, CO 80201.

Kaip jau buvo rašyta, žurnalas pasirodo 6 kartus metuose, yra gana plačios apimties (daugiausia 40 psl.). Jis yra skaitomas visame pasaulyje, kurie domisi tautiniais šokiais ir folkloru.

Jame yra dažnai rašoma apie Lietuvą, lietuvių, ypatingai apie tautinių šokių grupes ar šokėjus. Ten būtų galima ir daugiau apie tai rašyti, bet pats redaktorius ir leidėjas dažnai žinių neturi – galėtų daugiau pačios lietuvių grupės parašyti.

Pats žurnalas, kaip Amerikoje printa, leidžiamas gerokai į priekį. Skaitytojai jau gavo rugsėjo-lapkričio numerį (viso pasirodo sausio-vasario, kovo-balandžio, gegužės, bir-

Išeivijoje iš visų Lietuvos muzikinių vienetų, turbūt, geriausiai žinomi "Brolių Aliukų" muzikos įrašai, kurie čia gaunami kasečių forma, nes šio ansamblio plokštelių ten nebeleidžiama. Nuotraukoje matomas tas pas mus pagarsėjęs kauniečių ansamblis, jų namuose prie Kauno Marijkranto su svečiais iš Chicagos Edvardu Šulaičiu (trečias iš dešinės) ir keliais "Brolių Aliukų" šeimų nariais.

Lietuvių jaunimas atlieka meninę programą Pavergtųjų Tautų užbaigimo pobūvyje.

J. Tamulaičio nuotr.

želio-rugpjūčio, rugsėjo-lapkričio ir gruodžio numeriai), kurio viršelį puošia Toronto "Gintaro" grupės dviejų šokėjų nuotrauka.

Reikia manyti, kad lietuvių labiau susidomės šiuo retu lietuvių leidžiamu žurnalu anglų kalba ir jame dažniau rasime žinių apie lietuvių tautinių šokių grupes.

O pačiam redaktoriui bei leidėjui Vytautui Beliaujui palinkėkime geros sėkmės ir ypatingai sveikatos!

ED. ŠULAITIS

DAINAVOS ŠVENTĖ

A. GRINIUS

Liepos 31 d. visais keliais žmonės traukė į metinę Dainavos šventę, kuri buvo pradėta 11 val. r. kun. L. Zarembos Šv. Mišioms, kurias jis aukojo už gyvus ir mirusius Dainavos geradarius. Mišiose patarnavo ir skaitymus skaitė B. Neverauskas. Tą dieną vyko pasikeitimas. Jaunimas praleidęs gražias dienas išvažiavo namo, o į stovyklą atvažiavo "senimas" – ateitininkai sendraugiai su savo vaikais ir vaikiaičiais.

Po mišių kitoje Spygliaus ežero pusėje veikė turtinas dovanų stalas ir užkandinė, kurioje buvo pardavinėjamas maistas atvežtas iš Chicago. Ten buvo galima ne tik skanūs pietus pavalyti, bet ir duonos, vadinamos plyta, nusipirkti. Prie užkandinės ir dovanų stalo rikiavosi ilgiausios eilės žmonių. Keturi bilietukai už dolerį. Pigu ir patogiu. Pasisėmiai saują bilietukų žiūrėk ir laimikis yra.

Daug kas maudėsi Spygliaus ežere, o kiti susimetę medžių pavėsyje vaišinosi ir sprendė įvairias gyvenimo problemas. Visi atsilankę džingėsi gražia diena, nes dažniausia pasitaikydavo, kad Dainavos šventės metu lydavo 2 val. p.p. Baltuose Damušio vardo namuose įvyko Dainavos šimtinių susirinkimas, kurį pradėjo ir pravedė ir apie Dainavoje atliktus ir numatomus atlikti darbus papasakojo Dainavos direktorių tarybos pirmininkas Vytenis Damušis. Sekretoriavo Janina Udrienė.

Visoje Lietuvoje jaunimas yra labai susidomėjęs lietuvių praeitimi. Daugelyje vietovių vykdomi kasinėjimai, kuriuose stengiamasi geriau pažinti valstybės senovę. Ed. Šulaičio nuotraukoje matomi tokie kasinėtojai Klai pėdos mieste.

Dainavos stovyklos turto stovio, pajamų ir išlaidų apyskaita buvo išsiuntinėta paštu ir dar padalinta čia vietoje.

Dainava 1987 m. gruodžio 31 d. savo vertę knygos rodė: 179,584.76 dol. Per metus turėjo pajamų 67,306.15 dol. išlaidų 70,350.45 dol.

Dainavos stovyklos išdėstas Stepas Smalinskis pateikė 5-rių metų apyskaitą. Revizijos komisijos aktą paskaitė R. Kriaučiūnas. Knygos vedamos tvarkingai, pajamos ir išlaidos turi pateisinamus dokumentus. Dainavos išdėstą S. Smalinskis ir buhalteriai A. Bražėnui už gerai atliktą pareigą pareiškė padėką.

Skaitykit ir platinkit
LAISVĄ LIETUVĄ

KREIPIMASIS RUGPJŪČIO 23 DIENOS PROGA

I visos Lietuvos ir jos sostinės,
Vilniaus, gyventojus

Antrojo pasaulinio karo aidas, tar-
tum siaubą kelianti šmėkla, tebeke-
liauja po pasaulį.

Visuotinė yra žinoma, kad hitleri-
nės Vokietijos užsienio reikalų minist-
ras Ribentropas ir Tarybų Sąjungos
užsienio reikalų komisaras Molotovas
1939 m. rugpjūčio 23 d. Maskvoje pasi-
rašė nepuolimo paktą ir slapta proto-
kolą prie jo. Tai davė galimybę Hitle-
riui pradėti antrąjį pasaulinį karą, o
Tarybų Sąjunga gavo progą okupuoti
Lietuvą, Latviją, Estiją, dalį Lenkijos,
Moldaviją, pradėti karą prieš Suomiją.
Abu totalitarizmai didelę Europos da-
lį pasidalijo įtakos sferomis.

Pasirašant slapta protokolą buvo
sulaužyta 1926 m. spalio 26 d. pasira-
šyta nepuolimo sutartis tarp Tarybų
Sąjungos ir Lietuvos. Tuo buvo iškas-
tas kapas Lietuvos, Latvijos ir Esti-
jos valstybingumui, buvo padaryta pra-
džia daugeliui milijonų Pabaltijo tautų
žmonių priepaūdai bei genocidui.

Šio slapto protokolo pasirašymo pa-
sėkoje 1940 m. birželio 15 d. į Lietuvą
plūstelėjo apie ketvirtis milijono ka-
riuomenės, t. y. maždaug 10 kartų dau-
giau, negu jos taikos metu turėjo ne-
prikllausoma Lietuva.

Okupantams diktuojant, pagal visus
formalumus buvo atliktas klaidingas
trijų Pabaltijo tautų aneksijai įteisin-
ti būtinas ritualas, ir pavergėjo valia
buvo pateikta už pavergtos tautos va-
lią.

Tapo uždraustos visos iki tol veiku-
sios politinės partijos, likviduotos vi-
sos kitos visuomeninės, kultūrinės bei
religinės organizacijos, uždrausta vi-
sa iki tolėjusi laisva spauda. Legaliai
veikti buvo palikta vien apie 700 žmonių
turinti, ir daugumoje ne iš lietuvių

susidedanti, komunistų partija, kiekvie-
nu momentu pasiryžusi įvykdyti kaip
nacionalinę, taip ir žmoniškumo išda-
vystę.

Lietuva, Latvija ir Estija, o tam tik-
ru laipsniu ir daug vidurio Europos
tautų, tapo naujomis rusiško imperia-
lizmo kolonijomis.

Visame okupacijos periode lietuvių
tauta kovoje už savo ir kitų tautų lais-
vę paaukojo labai daug savo sūnų ir
dukterų. Rezistencinė kova prieš ru-
siškai komunistinius okupantus tebe-
sitęsia visose pavergtose tautose.

1939 m. rugpjūčio 23 dienos data yra
pati siaubingiausia XX amžiaus data.
Ir kol Hitlerio-Stalino slapta suokal-
bis viešai pasaulyje dar nepasmerk-
tas ir nepaskelbtas pačiu didžiausiu
XX a. nusikaltimu prieš Taiką ir Žmo-
niškumą, tol negali būti tikros taikos
netgi tada, jeigu bus sunaikintos visos
masinį naikinimą galinčios nešti ra-
ketos.

Todėl, kad prisiminti visas antrojo
pasaulinio karo aukas ir praradimus,
kad pareikalauti iš visų pasaulyje ga-
lią ir svorį turinčių valstybių pasmer-
kti ir atšaukti minėtos datos suokalbį
kaip Pabaltijo ir kitų pasaulio tautų
didžiausiųjų nelaimių pirminę prie-
žastį, kviečiame visus vilniečius ir
galinčius iš toliau atvykti š. m. rugp-
jūčio 23 d., 19 val. į Gedimino aikštę.
Visus kitus Lietuvos gyventojus kvie-
čiame tą dieną savo miestuose, mies-
teliuose ir kaimuose paminėti Hitle-
rio-Stalino suokalbio tiesiogines ir ne-
tiesiogines aukas.

Vadovaujantis švaria sąžine bei ž-
mogiškąja pareiga kviečiame reika-
lauti, kad TSRS vyriausybė pripažintų
tebegaliojančiomis visas taikos metu
pasirašytas sutartis tarp nepriklaus-
mų Lietuvos, Latvijos bei Estijos val-
stybių iš vienos pusės ir Tarybos są-

jungos - iš kitos. Būtina reikalauti :
kad TSRS vyriausybė kuo artimiausiu
laiku pasmerktų Ribentropo-Molotovo
pasirašytą slapta protokolą ir tuojuo-
pat išvestų savo okupacinę kariuome-
nę iš Lietuvos, Latvijos bei Estijos,
kad nuo kitų vidurinio Europos tautų
taptų nuimtas neokolonizmo jungas
ir jos taptų pilnai nepriklausomomis,
kad TSRS besąlygiškai pripažintų vi-
soms TSRS teritorijoje gyvenančioms
tautoms visas neatimamas jų teises,
kad būtų siekiama ne bet kokios tai-
kos, o tiksliai paremtos teisingumo.
Mūsų ginklas - TIESA, mūsų tikslas
- LAISVĖ.

Ed. Šulaitis jaun., antras iš deš-
nės, kuris yra Cicero "Ateities" krep-
šinio komandos kapitonas, Š. Ameri-
kos pirmenybėse Chicagoje priima nu-
galėtojų taurę iš A. Rugieniaus.

CICERO "ATEITIES" SPORTO KLUBAS

Ciceroje, prie Chicagos, dar vis
tebeveikia "Ateities" sporto klubas.
Jis jau artėja prie dešimtmečio suka-
kties. Klubą įsteigė ir jam vadovauja
ankstesnių Cicero bei Chicagos sporto
klubų darbuotojas Edvardas Šulai-
tis.

Per savo gyvavimo metus šio klubo
sportininkai pasiekė nemažą laimėji-
mų. Klubo krepšininkai yra buvę Š.
Amerikos liet. žaidynių jaunųjų A klasės
čempionai, tų pačių žaidynių vy-
rų B klasės meistrai.

Šių metų gegužės 14-15 d. d. Chica-
goje vyko 38-ios Š. Amerikos lietu-
vių žaidynės. Klubas čia dalyvavo su
dviem komandomis: vyrų B klasės
penketuku krepšinyje ir vyrų atsto-
vais tinklinyje. Vėl buvo pasiekta I
vieta vyrų krepšinyje. Čia klubo at-
stovai pelnė nuostabių rezultatų - per
dvi dienas jie turėjo sužaisti 5 rung-
tynes ir jas visas laimėjo.

Pradžioje savo grupėje "Ateitis"
įveikė Chicagos "Lituanicos" II 81-64
ir Toronto "Vyti" 76-43, patekdama į
antrąjį ratą. Čia nugalėjo Detroito
"Kovą" 60-47 pasiekė pusfinalį, kur
sukūlė gana stiprų Hamiltono "Kovą"
penketuką 76-50. Tada finale vėl be
didės vargo nugalėjo "Lituanicos"
II 60-40.

Klubo krepšinio kapitonas nuo jo isis
teigimo dienų yra Edvardas Šulaitis,
jaun., o komandos ramsčių yra dvynū-
kai Owensai, kurie kiekvienais metais
patenka į Cicero miesto rinktinę.

(eš)

NAMAI NE NUO...

(Atkelta iš 6 psl.)

ir tėvui tas riksmas įkyrėjo. Dukra ga-
vo pora diržų į užpakaliuką. Tai buvo
daug geresni vaistai už motinos pa-
guodą, ir mergaitė pasveiko.

Kaimynas pasiskundė kaimynui, kad
jo vaikas jį apvogė. Vaikui iš kažkur
sugrįžus, tėvas net prie durų jį pradė-
jo lupti. Kitas kaimynas išskvietė poli-
ciją, ir "žiaurus" tėvas buvo išvež-
tas į policijos būstinę. Po pusvalan-
džio į būstinę buvo atvežtas ir tėvo
apluptasis sūnus, nes kaimyną, už jo
tėvui apskundimą, peiliu nudūrė.

Nemanau čia vienu tėvų teisinti ar
kitų kaltinti; tesprendžia šį klausimą
patys tėvai ar pedagogai. Man rodos,
kad sena mūsų tautos patarlė, jog už
muštą vaiką duodama 10 nemuštų, yra
aukso žodžiai.

Apie 2-trą, 3-čią ir 4-tą faktorius,
kurie daug kuo nulemia jaunuolio el-
gseną daugyti svečiuose langus ir per
juos laiptoti, ar būti mandagiam, pa-
mėginsiu panagrinėti sekančiame L.
L. numeryje.

Irako-Irano karui pasibaigus

Po betikslinio iššudymo veik milijo-
no jaunų vyrų Irako-Irano karas bai-
giasi, nes abiejų pusių fanatikai įsiti-
kino, kad jo nei vienas iš jų negalės
laimėti. Po karo pabaigos daug pasi-
keis bendra Vidurinių Rytų karinė ir
politinė padėtis, kurią verta panagri-
nėti.

Viduriniai Rytai yra strateginiai
svarbi pasaulio dalis. Viena, ten ran-
dasi didžiausios žibalo versmės rei-
kalingos Vakarų industrijai. Antra, ten
eina ilgas ginčas tarp arabų ir žydų
dėl Palestinos okupacijos.

Žibalo transportas per Persijos gol-
fą buvo apsunkintas dėl transporto lai-
vų apšaudymo. Karui pasibaigus šitas
trūkumas sustos. Tiek Iranas kiek
ir Irakas stengsis kuo daugiau parduoti
šito kuro industrijai, kad atstatyti
savo nuniokiotus kraštus. Irano Khome-
ini fanatikai greičiausiai paliks ramy-
bėje santūresnius arabų kraštus, ir
kurios jėgos norėję eksportuoti savo ti-
kybinę revoliuciją. Tai teigiamos ka-
ro užbaigimo pusės.

Šitas betikslis karas užsitęsė taip
ilgai, nes buvo suinteresuotų, kurie
teikdami ginklus abiem pusėm darė
ne tik gerą biznį, bet ir džiaugėsi, kad
Iranas ir Irakas kariaudami tarp sa-
vęs abu silpnėja ir ruošia dirvą būs-
mai komunistinei revoliucijai, kuri
perimtų dalį Artimųjų Rytų žibalo ver-
smių ir savo, atseit Maskvos, rankas.

Izraelis slaptai varė ginklų preky-
bą su Iranu ir dar į ją įvėlė ameri-
kiečius, už ką Reagano valdžiai teko
nukentėti. Dabar, po karo pabaigos, Ira-
kas su Iranu greičiausiai nukreips sa-
vo pastangas prieš Izraelį. O karinės,
ypač Irako, jėgos vertos dėmesio. Ira-
kas turi ne tik milijoną patyrusių ka-
rių, mokančių vartoti modernius gin-
klus, bet ir 5000 tankų ir 650 kovos
lėktuvų. Irano militarinis potencialas
gal kiek mažesnis, bet ir su juo reikia
Izraeliui skaitytis.

Izraelis laimėjo lengvai keletą "žai-
bo" karų prieš Egiptą, Siriją ir Jorda-
niją. Kas kita būtų kariauti, jei arabų
pusėj dalyvautų Irakas ir Iranas su žy-
miai didesnėmis karo jėgom ir patyri-
mu.

Blogiausiu atveju Izraelis galėtų pa-
vartoti savo atominės bombas. Bet ir
čia militarinė persvara gali pakryp-
ti į kitą pusę. Irakas ir Egiptas, su
Argentinos pagalba, baigia pagaminti
Condor II raketą, kuri gali nunešti 500
kg sprogmenų iki taikinio esančio už
800 km. Argentina pradėjo projektuo-
ti šitą raketą po Falkland karo pralai-
mėjimo. Jų tikslas yra galėti sunai-
kinti taikinius esančius tose salose,
kurios yra už 600 km nuo Argentinos
pakrančių, jei anglai geruoju iš jų ne-
pasitrauktų. Kadangi Argentina yra
prasiskolinusi, ji priėmė 3000 milijo-
nų paramą iš Irako-Egipto pasižadė-
dama abiem minėtiems kraštams įteikti
po 200 Condor II raketų ir leisti to-
liau patiems jas gaminti atiduodant da-
lį jų Argentinai.

Condor II raketos prilygsta Ameri-
kos Pershing II, kurias amerikiečiai
yra susitarę atitraukti iš V. Europos.
Jos su mažais pakeitimais galėtų ne-
šti ir atominį sprogmenį iš Irako, Egi-
pto ir kitų arabų kraštų ir bet kurią Iz-
raelio dalį, įskaitant ir to krašto ato-
minių ginklų fabriką. Argentina gali,
jei norėtų, pagaminti atominių sprog-
menim reikalingą medžiagą.

(Nukelta iš 8 psl.)

Jonas A. GIBAITIS

ADVOKATAS

TELEFONAS: 776-8700

6247 So. KEDZIE AVE. CHICAGO IL 60629

TALMAN Grocery & Deli

NAMIE GAMINTAS LIETUVIŠKAS MAISTAS;

KEPSNIAI

UŽSAKYMAI PRIIMAMI PARENGIMAMS IR

VESTUVĖMS

Savininkai:

M.L. Kupcikevičiai

2624 West Lithuanian Plaza
Court, Chicago, Ill. 60629

Tel. 434-9766

TULPĖ

SAVININKĖ

RESTORANAS

Juzė Augaitienė

2447 West LITHUANIAN PLAZA COURT

/ 69-th Str. / Tel. 925-1123

Chicago, Ill. 60629

SVEIKAS LIETUVIŠKAS MAISTAS

Atidaryta kasdien, atremontuotos vidaus
patalpos, padaugintas stalų skaičius.
Atsilankę - įsitikinsite.

Midland Federal
Savings and Loan Association

70 metų aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00

Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2657 WEST 69TH STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

PASSBOOK
SAVINGS...
the best way to save regularly!

Mutual Federal
Savings and Loan

see us for
HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REASONABLE
TERMS AND CONDITIONS

2212 WEST CERMAK ROAD
CHICAGO, ILL. 60608

PETER KAZANAUSKAS, Pres.

Tel. 847 - 7747

Hours: Mon, Tue, Fri. 9-4
Thur. 9-8, Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND
SINCE 1905

A - J MEATS

Prime & Choice

SKANIAUSIOS LIETUVIŠKOS ŠVIŽTOS IR RŪKYTOS DEŠROS

DELIKATESŲ SKYRIUS

2433 W. LITHUANIAN PLAZA COURT, CHICAGO, IL 60629

Tel. 436-6888

ANTANAS PLIENIS

A & L INSURANCE AGENCY

Phone: 312-523-9191
312-523-8775

4651 So. Ashland Ave., Chicago, IL 60609
Real Estate - Mortgage Loans - Income
Taxes

Turime ligos draudimus svečiams iš Lietuvos ir
kitų kraštų. Gaisro, automobilių, gyvybės, ligos ir
kiti draudimai. INCOME TAXES

NOTARY PUBLIC

Aleksas Lauraitis

Laisvoji Lietuva

Stanley R. Kaslas, St. Petersburg Beach, FL	25.00
Bronius Kamantaukas, So. Boston, MA	20.00
Juozas Lekas, Chicago	15.00
Jonas Mačiulskas, Cambridge MA	10.00
Kazys Čiurinkas, St. John, IN	10.00
Jurgis Inčiūra, Chicago	5.00
Leonas Kazragis, Elk Grove, IL	5.00
Jonas Gužauskas, Baltimore	5.00
E. Bulotienė, Detroit, MI	5.00
Kazimieras Vieraitis, Chicago	5.00
M. Dambrasas, Prescott, AZ	5.00

IRAKO- IRANO...

(Atkelta iš 7 psl.)

Šito veik baigto projekto Izraelis sustabdyti negali. Už tat militarinė padėtis po Irano-Irako karo Artimuose Rytuose yra visiškai pasikeitus dabar, kada tarp savęs kariavę broliškikraštai gali nukreipti savo jėgas prieš Izraelį skaitomą arabų bendrą priešą.

Karo pabaiga išėjo ir Sovietų Sąjungos nenaudai, kuri tikėjosi, kad po Irako-Irano nukraujavimo komunistų partizanai galės perimti valdžią Teherane ir Bagdade, o tada pasikvies sovietus juos apsaugoti nuo kontrarevoliucijos. Šitas Maskvos planas, reikia sakyti, yra palaidotas. Dar yra nemaloni galimybė, kad islamų fanatizmas iš Irano-Irako gali persimesti į Sovietų Sąjungos tos tikybės respublikas ir jas nustatyti prieš Maskvos dominaciją.

J. K.

Reikaliga mašininkė

mokanti gerai lietuvių kalbą. Dirbti keturias dienas savaitėje nuo 10 val. ryto iki 2 val. p.p.

Kreiptis telefonu 476 - 3371

Zarasiškiai kviečia

Zarasiškių Klubas ruošia linksmą gegužinę, šaulių namuose rugsėjo 4 d. pradžiai 12 val.

Šokiams gros Ramanausko orkestras, baras, maistas ir literija. Zarasiškių Klubas rudens gegužinės pelnas aukomis bus paskirstytas spaudai ir lietuviškai veiklai paremti. Visi maloniai kviečiami ir laukiami atsilankant ir kartu su Zarasiškiais linksmai praleisti laiką.

Valdyba

Lietuvių golfo diena

Lietuvių Prekybos Rūmų organizuoja jama Golfo Diena šiais metais įvyks trečiadienį, rugpjūčio mėn. 24 dieną Silver Lake Country Club 147th ir 82nd Avenue, Orland Parke, IL.

Laimėtojai bus įteiktas 1988 metų VOLVO automobilis nemokamai naudotis vienerius metus.

Prie 9-tos duobės golfuotojus vaisins nemokamai gaivinančiais gėrimais ir užkandžiais Standard Federal Savings dėka.

Golfo žaidynių pradžia-7 val. ryto. Nemokamas baras 6 val. 30 min. - 7 val. 30 min. p.p. Vakariene 7 val. 30 min. Dėl rezervacijų skambinti telefonu 436-9000.

Lietuvių Golfo Dienos Vadovas
Algis Baliūnas

Skaitykit ir platinkit

LAISVĄJĄ LIETUVĄ

Geriausia dovana

Prof. A. VOLDEMARE Raštai

I ir II tomas

MIELI SKAITYTOJAI, prašome įsigyti šiuos du tomus ir kitiems pasiūsti kaip dovaną, tuo paremsite LAISVOSIOS LIETUVOS knygų leidyklą.

I ir II tomo kaina tikrai \$ 20.00. Kanadoje \$ 25.00 US.

Lietuvos atgimimo Sąjūdžio išleistos premijuotos knygos:	
1. J. Gliuda - Aitvarai ir Giria.....	\$ 4.00
2. A. Kairys - Ištikimoji Žolė.....	\$ 4.00
3. A. Baronas - Vėjas Lekia Lyguma.....	\$ 4.00
Kitos knygos:	
4. St. Jakubickas - Kas Yra Lietuvos Atgimimo Sąjūdis....	\$ 5.00
5. St. Jakubickas - Dienos įvykių Sukuriuose 1915-1986....	\$ 10.00
(Gyvenantys Kanadoje St. Jakubicko knygas užsisako šiuo adresu: V. Jakubickas, 254 Connaught Ave., Delhi, Ontario N4B 1L4, Canada)	
6. V. Bražėnas - Šamokslas Prieš Žmoniją.....	\$ 2.50
7. M. Blynas - Lietuvos Senovės Paminklai.....	\$ 10.00
8. M. Blynas - Nostradamus ir Pranašystės.....	\$ 5.00
9. M. Blynas - Lietuvos Reikalais.....	\$ 6.00
10. M. Blynas - Gynybinių Vilniaus Sienų nugriovimas.....	\$ 3.00
(Vertimas)	
11. M. Blynas - Tikroji Praeitis.....	\$ 6.00
12. M. Blynas - Lietuvos Senovės Palikimai.....	\$ 5.00
13. Valerijonas Šimkus - Atsiminimai I dalis.....	\$ 10.00
14. Valerijonas Šimkus - Atsiminimai II dalis (bus išleista)	-
15. B. Kemežaitė - Sudiev! Aš Išeinu.....	\$ 4.00
16. A. Kaščiūnienė - Žirgeliai (Eilėraščiai).....	\$ 2.50

Prašau užpildyti ir iškirpus pasiūsti LAISVĄJĄ LIETUVĄ,
2618 West 71-st Street, Chicago, IL 60629.

Siunčiu 15 dol. metinę prenumeratą ir prašau siūsti LAISVĄJĄ LIETUVĄ.

Siunčiu \$ už nurodytas knygas

Vardas ir pavardė

Numeris ir gatvė

Miestas, valstija ir pašto zona

Lietuvos Persitvakymo Sąjūdis kovoja už Lietuvos laisvę

Negalima sakyti, jog ir išeivijoje, ypač vyresnioje kartoje lietuviškas nacionalizmas visai yra išblėsęs. Tačiau, turbūt dėl nepilno supratimo nacionalizmo savokos, kas tas nacionalizmas yra, kai kas kratosi to vardo. Bet ir to vardo besikratantieji ne išvengiamai jį (nacionalizmą) puoselėja, ne tik veiksmais bet ir mintyse. Kitaip yra okupuotoje Lietuvoje. Tenai esančių lietuvių tarpe nacionalizmas žydi visoje pilnumoje. Nepaisant, kad ten, kaip kadaise lenkiško šovinizmo, o dabar rusiško barbariško nacionalizmo visokiomis priemonėmis lietuviško nacionalizmo sąmoningumas yra slopinamas. Tai daroma, kad kitų tautų nacionalistai bendromis jėgomis nesugriautų iki šiol rusų rankose laikomą daugetautinę pavergtų tautų imperiją.

Kas virš pasakytą, įrodymui yra liepos 9 d. Vilniuje, Vingio parke šimtatūkstantinės minios demonstracija, kuri parodė, kad pavergtų lietuvių tarpe tautinio nacionalizmo sąmoningumas nėra nuslopintas. Beje, toks sąmoningumas visokiame formose ir įvairiomis progomis jau daug kartų ir anksčiau buvo pademonstruotas. Kaip ir anksčiau ir ši syki, nepaisant skirtingų ideologinių bei politinių pasaulėžiūrų, demonstravusių dauguma pasisakė už rusų letenos nusikratymą nuo lietuvių tautos pečių.

Taigi, kol mūsų tautos nacionalistinė pasaulėžiūra nėra nukrypusi nuo žmonijai gėrio siekiančių tradicijų ir tikslų, turime atidžiai saugoti, kad mūsų nacionalistinis sąmoningumas išliktų nesužalotas ir kad kartais nepasakytų lenkiško šovinizmo, arba, svarbiausia kad nemeitų dar vis tebe siautėjančio rusiško barbariško keliais.

K. R.

LIETUVIŲ DIENOS

Žurnalo birželio mėn. numeryje randame: Garbės vainikas-Liet. bažnyčiai ir katalikiškajai bendruomenei prel. Igno Urbono - Lietuvos kardinolas Vincentas Sladkevičius, Popiežiaus ir kardinolo pamokslų tekstai, Persitvakymo demonstracija Vilniuje, Sadūnaitė tarptautinis pripažinimas, Kun. Leonardo Andriekaus Fragmentai iš lyrinės poemos "Balsai iš anapus", Anatolijaus Kairio "Pilkas debesėlis", Igno Medžiuko - Kanaunin - kas Kazimieras Prapuolenis, Rimos Polikaitytės - Donelaičio mokyklos gyvuoja, Kum. J. Domeikos dailės kūriniai, Netekome dar vieno tauraus lietuvio.

Angliškoje dalyje telpa: Henry L. Gaidžio Wilhelm and Elisa, K. Katzner "Wy won't Soviets Let Their people go".

Viršelyje kardinolo Vincento Sladkevičiaus nuotrauka, žurnalas gausia iliustruotas lietuvių veiklos nuotraukomis.

Prenumerata 20 dol. metams, Kanadoje - 30 dol. (Can.). Prenumeratas siūti: Lietuvių Dienos, 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, CA 90029.

Antanas Skirius
Leidėjas

Kupiškėnų senovinių vestuvių ansamblis gastroliuos Lenkijoje

Ansamblis iš okup. Lietuvos šiais metais rugpjūčio pradžioje su gastroliomis aplankys Lenkijoje gyvenančius lietuvius: Suvalkų trikampio, Punsko ir kitų vietovių esančius susibūrimus. Išvykoje numato būti keliolika dienų. Kupiškėnų senovinių vestuvių ansamblis įkurtas 1946 m. Jo steigėjas, ilgametis ir dabartinis režisierius Povilas Zulonas, ypatingai daug pasidarbavęs, surinkdamas senovinių Kupiškėnų vestuvių dainas, apeigas, atkurdamas jų vaidybą, suburdamas virš tris dešimtis vaidintojų iš sodžiaus žmonių.

Ansamblis yra atlikęs apie šešius šimtus vaidinimų įvairiose Lietuvos vietovėse. Buvo Latvijos Rygoje, o dabar vyksta Lenkijon.

Yra išleista senovinių Kupiškėnų vestuvių plokštelė, kuri pasiekė ir užsienį. Susukta šių vestuvių spektaklio filma, bet užsienin neišleidžiama.

P. Jurėnas

Iškilmės prie buvusių Nepriklausomos Lietuvos prezidentų paminklinių eglių, Tautų Draugystės parke, Indianoje.

Organizacijų atstovės pasirenge padėti gėles prie Prezidentinių eglių. Iš kairės: A. Repšienė, Ed. Vengianuskas, O. Abarienė, Z. Juškevičienė, J. Variakojienės nuotr.

ATSILIEPIANT

"Laisvoji Lietuva" š. m. gegužės mėn. 12 d. Nr. 10, psl. 8 tilpo pasiūlymas Vilniaus Krašto Lietuvių S-gos Centro valdybai, Chicagos skyriaus Vilniaus rikio Jono Tijūno Pareiškimas. Kuriam siūloma papildyti VK L S-gos įstatų II-ją dalį, kad sąjunga galėtų priklausyti asmuo būtų vadinamas "Vilniaus rikis", o ne trafaletiniai šabloniškas dabar esantis pavadinimas "Sąjungos narys".

Jau ne kartą teko pastebėti mūsų spaudoje p. Jono Tijūno pasisakymus Vilniaus ir Vilniaus krašto lietuvių reikalais, kur visuomet gražiai ir su didele meile atsiliepia apie Vilnių ir vilniečius. Taip pat ir šis paskutinis Pasiūlymas - Pareiškimas turėtų būti VKLS-gos Centro valdybos vertas dėmesio. Tikrai, VKLS-gos nariui daug geriau tikti "Vilniaus rikis", negu narys, nes tas rikis jau per daugelį metų, lenkų okupacijos laikais ir dabar stovi Vilniaus ir Vilniaus krašto sargyboje. Seka lenkų mums ne draugiškus pasisakymus jų spaudoje. Dažnai kelia Vilniaus arkivyskupijos priskyrimą Lietuvai. Ir tikrai, kaip kariuomenės karys visuomet stovi ir budi Tėvynės sargyboje, taip ir Vilniaus krašto lietuvis kol gyvas bus niekuomet nepasitrauks iš kovos lauko dėl Vilniaus ir Vilniaus krašto.

Todėl jam ir siūlomas vardas "Vilniaus rikis", manau būtų visai tinkamas. Baigiant, tai muširdi mano padėka ir aukšta pagarba p. Jonui Tijūnui, kuris jau per daugybę metų pergyvena ir remia Vilniaus ir Vilniaus krašto lietuvių reikalus. Joną Tijūną pažinau 1939 m. rudenį, kad Vilnių grįžo Lietuvai. Tada p. J. Tijūnas buvo Vilniaus geležinkelio II-jo Pašto viršininkas. Tai buvo didelė įstaiga gal net keli šimtai tarnautojų. Daugumoje buvo pasilikę lenkų laikotarpio tarnautojai lenkai. Nemažai buvo ir lietuvių, kurie rodos daugiausia buvo iš Kybartų, o gal anksčiau tarnavę ir Klaipėdoje. Jų tarpe buvome ir mes keli Vilniaus krašto lietuviai.

Vilniaus geležinkelio pašto viršininko pareigos buvo sunkios. Reikėjo būti labai budriam. Bet, kadangi p. J. Tijūnas jau tada buvo labai aukštos kategorijos tarnautojas ir taip pat aukštos erudicijos žmogus, tai jo vedama įstaiga klestėjo. Viršininkas p. Jonas Tijūnas buvo didelis Vilniaus mylėtojas, labai drausmingas, bet ir tėviškai teisingas žmogus visiems tarnautojams. Manau, kad visi jo buvę tarnautojai prisimena jį kaip didelį patriotą lietuvi.

Australija. Br. Jurgelionis

VLIK-O SEIMAS ĮVYKS BOSTONE

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto metinis seimas įvyks š. m. lapkričio mėn. 11-13 dienomis Bostone. VLIK-o valdybai susitarus su Bostono veikėjais buvo sudarytas provizorinis seimui ruošti komitetas, kuriam pirmininkauja Algirdas Budreckis, o vicepirmininkės ir programos vedėjos pareigas eina Asta Karosienė. Netrukus komitetas bus išplėstas.

Seimas įvyks Quality Inn Downtown Bostone viešbutyje (buvusiame Hotel Bradford), 275 Tremont Street, Bostone. Šis viešbutis randasi vaidybos teatrų rajono vidury. Patartina Seimo dalyviams ir svečiams užsiregistruoti iki š. m. spalio 11 d. Rezervacijas galima ir telefonu atlikti skambinant (617) 426-1400.

Seimo dalyviai rinksis jau penktadienio vakarą. South Bostono Lietuvių Piliėčių draugijos patalpose, lapkričio 11 d. įvyks susipažinimo vakaras. Vietos visuomenė kviečiama pabendrauti ir susipažinti su VLIK-o veikėjais. Bus vaišės. Registracija lapkričio 12 d. įvyks viešbutyje nuo 9 val. ryto. Sesija prasidės 10 val. ryto. Vakare So. Bostono Piliėčių Draugijos didžiojoje auditorijoje įvyks banketas ir meninė programa.

Sekmadienį, lapkričio 13 d. po pamaldų Šv. Petro lietuvių bažnyčioje įvyks seimo oficialus uždarymas Quality Inn Downtown viešbutyje. Smulkesnės detalės bus vėliau paskelbtos lietuvių spaudoje.

Išidėmėtina, kad VLIK-o seimas įvyko Bostone 1974 m. gruodžio 7-8 d.d. kai Simas Kudirka tik ką buvo atvykęs į Ameriką.

VLIK-o SEIMO RENGIMO KOMITETAS BOSTONE

14 mylių už Wisconsin Dells parduodama graži sodyba: 5 akieriai žemės su 2-jais namais. Vienas namas 1 1/2 aukšto, kitas iš gražių rąstų. Čia pat teka upė, galima žuvažti, atostogauti, graži aplinka. Ypatingai gera vieta pataisyti sveikatą, nes čia grynas oras ir aplinkui pušynas. Teirautis telef. (312) 476-3371 nuo 10 val. ryto.